

<http://physicsweb.org/article/news/9/7/7>

2005/07/14

جایزه برا ی فیزیک - انرژی‌ی زیاد

انجمن - فیزیک - اروپا (ای پی اس) [1] از پنج نفر و یک گروه به خاطر - کار - شان در زمینه ی نقض - پادگری هم پایه گی (سی پی) [2]، اخترشناسی ی گاما، کیهان‌شناسی، و فعالیت‌ها ی ترویجی تقدیر کرده است. هینریش وال [3] (که قبلاً در سیرن [4] بود) و گروه NA31 به خاطر - کار - شان در سیرن در مورد - نقض - سی پی، مشترکاً جایزه ی 2005 - فیزیک - ذرات و انرژی‌ی زیاد [5] را بردند. متی دو نروا [6] از IN2P3 در فرانسه جایزه ی فیزیک پیشنه ی جوان [7] را بردا؛ ماتیاس زالداریاگا [8] از دانشگاه - هاروارد [9] مدال - گُریبُف [10] را بردا؛ و دیو بارنی [11] از سیرن و پیتر کالموس [12] از کوین میری [13]، دانشگاه - لندن [14] مشترکاً جایزه ی آوت‌ریچ [15] را بردند.

وال سخن‌گوی گروه NA31 بود که اولین نشانه ی شکسته‌شدن - سی پی را در واپاشی‌ها ی K مزون‌ها ی خنثا دید. تصور می‌شود شکسته‌شدن - سی پی است که باعث شده جهان عمدتاً از جنس - ماده باشد، هر چند در مه‌بانگ مقدار - یکسان‌ی ماده و پادماده تولید شده است. شکسته‌شدن - سی پی یعنی تحت - تبدیل - ذره‌ها به پادذره‌ها ی متناظر و وارون کردن - هرسه بُعد - فضا، قانون‌ها ی فیزیک اندک‌ی عوض می‌شوند. شکسته‌شدن - غیرمستقیم - سی پی اولین بار در 1964 دیده شد، و به دنبال - آن آزمایش بود که چیمز کُنین [16] و وال فیچ [17] جایزه ی نیل [18] - 1980 را بردند. تقدیر از دُنروا به خاطر - کار - ش در دو آزمایش - پرتوی گاما (سلیست [19] و هس [20]) است. تله‌سکپ - سلیست در پیرنه ی فرانسه پرتوها ی گاما در گستره ی GeV 50 را آشکار می‌کند. این کار با سنجش - تابش - چِرِنکُف [21] (درخش‌ها ی کوتاه - نور - آبی حاصل از جذب - پرتوها ی گاما در جو) انجام می‌شود. تله‌سکپ - هس در نامیبیا تابش - چِرِنکُف را با چهار تله‌سکپ جمع می‌کند و به این وسیله تصویرها یی از

اجسام - نجومی تهیه می شود. دُنُروا روش - جدیدی برای تحلیل - عکس های چِرنکف - دوش های جوی بار آورده، که به وسیله ی آن هس توانست چشمه های جدیدی از پرتوی گاما در نزدیکی ی مرکز - که کشان آشکار کند.

جايزه ی زالداریاگا به خاطر - کارها ی نظری پیش در کیهان شناسی است که برای نظریه های برهمنش های بنیادی مهم اند. از جمله ی این کارها طراحی ی روش - جدیدی برای محاسبه ی افت و خیزها ی زمینه ی میکروموج - کیهانی (سی ام بی) [22] (تابش - بازمانده از مهبانگ) است، که به تعیین - قیدها ی بر مدل های کیهان شناسی ی مختلف انجامیده. او در زمینه ی قطبیش - سی ام بی و هم گرایش - گرانشی هم کار کرده است.

بزرگ داشت - بارنی و کالموس هم به خاطر - انتقال - نتایج - فیزیک - ذرات به عموم است. این جایزه ها را هفته ی آینده در نشست - فیزیک انرژی زیاد - ای پی اس در پرتغال می دهند.

[1] European Physical Society (EPS)

[2] charge-parity (CP)

[3] Heinrich Wahl

[4] CERN

[5] High Energy and Particle Physics

[6] Mathieu de Naurois

[7] Young Physicist

[8] Matias Zaldarriaga

[9] Harvard University

[10] Gribov Medal

[11] Dave Barney

[12] Peter Kalmus

[13] Queen Mary

[14] University of London

[15] Outreach

γ

X0/050707

- [16] James Cronin
- [17] Val Fitch
- [18] Nobel
- [19] CELESTE
- [20] HESS
- [21] Cerenkov
- [22] cosmic microwave background (CMB)